

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย
6. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
6. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
7. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
8. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
9. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน
5. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน
6. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน
7. ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
8. มีปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่มีอำนาจพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 185 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,970 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 258 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 351 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทรัพยากร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม และด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างความรู้ การให้ความรู้ การนำสู่การปฏิบัติ การนิเทศติดตาม และการสรุปรายงานผล โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รูปแบบและภาษาให้ถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 53 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และรายด้าน (Item Total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 96 - 99) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านปัจจัยการบริหาร มีค่าอำนาจจำแนก 0.491 - 0.849 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 และด้านการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ มีค่าอำนาจจำแนก 0.464 - 1.000 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.936

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ทั้ง 6 อำเภอ ที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 93 คน และครูผู้สอนจำนวน 258 คน ให้ช่วยตอบแบบสอบถาม จำนวน 351 ฉบับ ผู้วิจัยใช้การแจกแบบสอบถามหลายช่องทาง ได้แก่ การแจกแบบสอบถามในวันประชุมผู้บริหาร วันประชุมครู และทางไปรษณีย์ โดยได้

แบบสอบถามคืนมา 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังต่อไปนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 เปรียบเทียบปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบค่าที ชนิดกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน (t – test Independent Sample)

6.4 เปรียบเทียบปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

6.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

6.6 หาปัจจัยการบริหารที่มีอำนาจพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6.7 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการจูงใจ ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ด้านการควบคุม ประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริม ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านทรัพยากร ตามลำดับ
2. การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างความตระหนัก ด้านการนำสู่การปฏิบัติ ด้านการให้ความรู้ ด้านการสรุปรายงานผลและด้านการนิเทศติดตาม
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำ โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมากกว่าครูผู้สอน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างความตระหนัก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นในด้านการสร้างความตระหนักมากกว่าครูผู้สอน และความคิดเห็นในด้านการให้ความรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นในด้านการให้ความรู้มากกว่าครูผู้สอน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

5. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทรัพยากร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการควบคุมประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

6. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสรุป/รายงานผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการนำสู่การปฏิบัติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

7. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม สัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการนำสู่การปฏิบัติ ($r_{xy3} = .670$) ด้านการนิเทศติดตาม ($r_{xy4} = .636$) ด้านการให้ความรู้ ($r_{xy2} = .628$) ด้านการสร้างควมตระหนัก ($r_{xy1} = .579$) และการสรุป/รายงานผล ($r_{xy5} = .460$)

8. ตัวแปรปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่ามี จำนวน 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม (X_6) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย (X_7) และด้านการติดต่อสื่อสาร (X_4) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม (X_6) ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย (X_7)

ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และด้านการติดต่อสื่อสาร (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยการพยากรณ์ เท่ากับ 0.279 0.222 0.200 และ 0.133 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ได้ร้อยละ 52.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ $\pm .387$

9. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่มีอำนาจพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการควบคุม ประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริม และด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ที่เหมาะสมเป็นดังนี้

9.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรศึกษาดูงานองค์กรหรือโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านองค์ความรู้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ใช้หลักการครองตน ครองคนและครองงาน ผู้บริหารควรเป็น Coaching ใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน

9.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร ควรมีการจัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและระหว่างกลุ่มเครือข่าย มีการติดต่อสื่อสารทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารทั้งสองทาง และจัดเวทีให้มีการนำเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศของครูในแต่ละโรงเรียน เพื่อค้นหาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและให้ครูที่ประสบความสำเร็จเป็นพี่เลี้ยงสำหรับโรงเรียนที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ

9.3 ด้านการควบคุม ประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริม จัดให้มีคณะกรรมการออกไปประเมินการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน จัดเวทีนำเสนอนวัตกรรมของนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นผลสำเร็จในด้านนี้ มีการสรุป รายงานผล เมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้รางวัลเป็นความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

9.4 ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ควรสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน หมั่นติดตามสอบถาม ให้กำลังใจอยู่เสมอ ให้คำปรึกษาที่ดี ให้รางวัลความดีความชอบ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นการสร้างเจตคติที่ดี

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน” จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ สามารถกำหนดทิศทาง และวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานตามนโยบายได้อย่างชัดเจน สามารถสื่อสารและสั่งการ เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารยังสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและผลเสียประโยชน์ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตามนโยบาย โดยผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน การติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีการประชุมครูทั้งภายในโรงเรียนและภายในกลุ่มเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การดำเนินงานตามนโยบาย ทำให้ครูเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดทักษะในการปฏิบัติงานและเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มบุคคล และกลุ่มงาน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทีมงาน ช่วยให้การปฏิบัติงานตามนโยบายมีประสิทธิภาพ ครูเห็นความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย โดยใช้ความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และใช้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาวางแผน ปรับปรุงและพัฒนางานด้านนโยบายอย่างสม่ำเสมอ ครูได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถที่เกิดประโยชน์และคุณค่าในการปฏิบัติงาน มีการประกาศเชิดชูเกียรติและยกย่อง ให้รางวัลแก่ครูและโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นทางด้านการทำงานตามนโยบาย และครูทุกคนมีความมุ่งมั่น เห็นความสำคัญ

และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย วิทย์ไพบุลย์สกุล (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายนอก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนิศ เตือนแจ่งรัมย์ (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน” จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการประกาศนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ให้เป็นวาระสำคัญของนักเรียนในโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนกับครูประจำชั้นทุกคน จัดประชุมชี้แจง แก่ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายพัฒนาการอ่านออกเขียนได้มีการสำรวจข้อมูลนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทุกระดับชั้น มีการประเมินการอ่านการเขียนของนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน จัดทำแผนซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหานักเรียนรายบุคคลมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีการกำหนดแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ระยะสั้น และระยะยาวที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ของ สพฐ. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานตามนโยบาย โรงเรียนมีการจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนเพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ มีการจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการกำกับนิเทศ

ติดตามและตรวจสอบ การดำเนินงานด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และมีการสรุปรายงานผลการพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อสำนักงานเขตทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ นพรุจ คักดีศิริ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 2 -3) ได้ทำการรายงานผลการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีปลดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และนักเรียนชั้น ป.1 เมื่อจบชั้น ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้และมีมาตรการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม” ปีงบประมาณ 2558 พบว่า ผลการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายเชิงประจักษ์นั้น ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายในระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจและกำหนดให้โรงเรียนสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ทุกระดับชั้น เพื่อวิเคราะห์ปัญหา จัดทำแผนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ตามบริบทความพร้อมของนักเรียนในโรงเรียน จัดให้มีโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัด โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จะเพิ่มความถี่ในการเข้าไปนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานมากขึ้น การขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับโรงเรียน ผู้บริหารสร้างความเข้าใจกับครูผู้สอนทุกระดับชั้น ให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการสอนให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ โดยกำหนดให้ครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนทำการคัดกรองนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คัดเลือกครูดีมีประสิทธิภาพให้สอนภาษาไทย โดยหน่วยงานทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน มีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ร่วมกันอย่างจริงจังและมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

3. สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

แตกต่างกัน” จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนต่างรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน แล้วได้ปฏิบัติหน้าที่เต็มตามศักยภาพ โดยผู้บริหารในฐานะผู้นำได้แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการใช้หลักครองตน ครองคน และครองงาน ให้การเอื้ออำนวยกับครู ด้วยการสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ และเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ในขณะเดียวกัน ครูเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการดำเนินงาน จึงได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจ และกำลังความสามารถ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานตามนโยบายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ สุธุส (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยทางการบริหารบางประการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. สมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน” จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างความตระหนัก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นในด้านการสร้างความตระหนักมากกว่าครูผู้สอน และความคิดเห็นในด้านการให้ความรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับความคิดเห็นในด้านการให้ความรู้มากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้รับนโยบายโดยตรง แต่ไม่ได้นำนโยบายดังกล่าวมากำหนดเป็นวาระสำคัญของนักเรียนในโรงเรียนจึงทำให้ครูส่วนหนึ่งขาดความตระหนักและการเอาใจใส่อย่างจริงจัง จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามนโยบายทั้งสองด้านมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ได้รายงานผลการดำเนินงาน การกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย “ปี 2558 เป็นปีลดอัตรานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้” (2558, หน้า 29) กล่าวถึงปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในระดับโรงเรียนของผู้บริหารและครูผู้สอนว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องส่วนหนึ่งขาดความตระหนักและการเอาใจใส่อย่างจริงจัง ครูไม่ครบชั้น หรือไม่จบเอกภาษาไทย ไม่ปรับเปลี่ยนการสอน ครูผู้สอนมีภาระงานมากทำให้มีเวลาสอนน้อย

5. สมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามนโยบาย การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน” จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านทรัพยากร ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการควบคุมประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรเพียงพอต่อการดำเนินงาน ส่งผลให้มีการวางตัวบุคคลในการดำเนินงาน แบ่งงาน และทำงานได้อย่างชัดเจน ในขณะที่บุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรน้อย ทำให้มีเวลาที่ค่อนข้างน้อยในการดำเนินงาน ครูคนหนึ่งจะต้องทำหน้าที่หลายฝ่าย และหลายหน้าที่ ทรัพยากรอาจไม่เพียงพอในการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดเทคโนโลยีหรือระบบการติดต่อสื่อสารที่ยังไม่ได้ผล รวมทั้งโรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนขาดผู้บริหารที่จะคอยควบคุม ประเมินผล หรือกระตุ้นส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรุจ คักดีศิริ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาสรุปว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะขึ้นกับขนาดของนักเรียนในโรงเรียน และสอดคล้องกับ มยุรี อนุมานราชชน (2552, หน้า 221 – 226) ที่นำเสนอว่าเงื่อนไขด้านเวลาและทรัพยากรมักจัดเป็นข้อจำกัดภายนอกตัวนโยบาย นโยบายที่มีความเป็นไปได้ทางด้านกายภาพและทางด้านการเมือง อาจจะไม่สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เนื่องจากทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องคาดหวังจากนโยบายมาก

เกินไปในระยะเวลาอันสั้น เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยโรงเรียนขนาดเล็กจะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อาจทำให้แนวทาง/แผนงาน/โครงการต้องเผชิญปัญหาด้านทรัพยากรไม่เพียงพอ การติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการประสานงาน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยทั่วไป มักไม่มีการติดต่อสื่อสารที่สมบูรณ์ แม้ระบบสารสนเทศอาจจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ แต่ไม่ได้ให้หลักประกันว่าข้อมูลและคำสั่งของผู้ส่งข้อมูลจะมีการนำไปปฏิบัติตามที่กำหนดหรืออย่างที่เขาใจกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการประสานงานสัมพันธ์กับการใช้อำนาจส่วนตัวของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อกรนำนโยบายไปปฏิบัติ และสอดคล้องกับ ลมัยพร แห่่งหล้า (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติครบทุกนโยบาย แต่ในโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติได้ครบมากที่สุด จากข้อค้นพบกรณีศึกษาพบว่า โรงเรียนทุกขนาดมีการนำนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปฏิบัติ แต่ไม่ครบทุกด้าน ขึ้นอยู่กับความพร้อมและบริบทแวดล้อมของสถานศึกษานั้น

6. สมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แตกต่างกัน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในการบริหารจัดการในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ในขณะที่โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กขาดความพร้อมในหลายๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 33) ได้นำเสนอถึงผลการประเมินความสามารถการอ่าน การเขียนของนักเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 นอกจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูผู้สอนไม่ครบชั้นแล้ว ยังเป็นโรงเรียนที่อยู่ชายขอบที่มีนักเรียนหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์เรียนร่วม ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีความยุ่งยากและซับซ้อนมากกว่าโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ราบ นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนอีกหลายแห่งที่มีความหลากหลายทั้งทางวัฒนธรรมและความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลให้การจัดการเรียน

การสอนทำได้ไม่เต็มที่ ทำให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนขนาดใหญ่ซึ่งอยู่ในตัวอำเภอหรือตัวจังหวัดจึงมีความพร้อมทางด้านบุคลากร ในขณะที่เดียวกันบิดา มารดา ผู้ปกครองมองว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีชื่อเสียงและตัวเองมีความพร้อมทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจจึงส่งบุตรหลานของตัวเองให้เข้ามาศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวแล้วให้การส่งเสริม สนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ จึงทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหา

7. สมมติฐานข้อที่ 7 ที่ว่า “ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบาย การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม สัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้วยสาเหตุจากปัจจัยทั้ง 7 ด้านดังนี้

7.1 ด้านภาวะผู้นำและการจูงใจ ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์สามารถใช้ศิลปะการจูงใจและชักนำให้ครูผู้สอนทำงานร่วมกันจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบาย โดยการยกย่องชมเชย มีการประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัลด้วยความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับ วิภาดา คุปตานนท์ (2551, หน้า 256) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในองค์การ องค์การทุกองค์การจะสามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำ กล่าวคือ องค์การใดมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็จะก่อให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย มีความก้าวหน้า เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับ ลัญญา เคนาภูมิและวัชรินทร์ สุทธิชัย (2556, หน้า 109 - 110) กล่าวว่า การให้สิ่งจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นภายนอกได้แก่ สิ่งของ รางวัล ค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ การเลื่อนตำแหน่ง ส่วนสิ่งจูงใจภายใน ได้แก่ การยอมรับ การยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การให้เกียรติยศชื่อเสียง ฯลฯ นักวิชาการเชื่อว่าการให้สิ่งจูงใจอย่างเพียงพอจะทำให้ผู้ปฏิบัติปฏิบัติตามนโยบายไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการให้สิ่งจูงใจเชิงบวก

7.2 ด้านการทำงานเป็นทีม ในด้านของการทำงานเป็นทีมนั้น ผู้บริหารมีการบริหารทีมงานที่ดีส่งผลให้ครูในโรงเรียนรับรู้และเข้าใจวิธีที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุ

เป้าหมาย เต็มใจที่จะปฏิบัติทุกอย่างเพื่อความสำเร็จตามนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับ
 สุนันทา เลาพันธ์ (2551, หน้า 62) อธิบายว่า การมีทีมที่ดีทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้นทั้ง
 เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะมีผลต่อการทำงานให้สำเร็จตาม
 เป้าหมาย

7.3 ด้านทรัพยากร ในด้านทรัพยากรนั้น มีการบริหารจัดการที่เพียงพอ
 และเหมาะสม โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานที่เพียงพอจาก
 สำนักงานเขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ
 และความถนัดของบุคคลส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ
 ลัญญา เคนาภูมิและวัชรินทร์ สุทธิชัย (2556, หน้า 109) กล่าวถึงความสำคัญของปัจจัย
 ด้านงบประมาณ โดยกล่าวว่างบประมาณมีความสำคัญเพราะงบประมาณเป็นเครื่องชี้วัด
 ความสามารถขององค์การที่สำคัญประการหนึ่ง และงบประมาณช่วยให้การดำเนินงานไป
 ปฏิบัติบรรลุผล และ Mazmanian and Sabatier (1981, อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส,
 2552, หน้า111) กล่าวว่านโยบายจะประสบความสำเร็จในทางปฏิบัติได้ต้องได้รับการ
 สนับสนุนด้านการเงินอย่างเพียงพอ

7.4 ด้านการสื่อสาร ในด้านการสื่อสารนั้น ในโรงเรียนมีการ
 ติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีการใช้การติดต่อสื่อสารหลายช่องทาง และมีการสร้าง
 เครือข่ายเพื่อประสานงานร่วมกัน ทำให้การดำเนินงานตามนโยบายบรรลุตามวัตถุประสงค์

7.5 ในด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม ผู้บริหารทุก
 ระดับมีการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น
 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับเขต ระดับกลุ่มเครือข่าย ระดับโรงเรียน และระดับชั้น
 เรียนในการติดตามการดำเนินงาน รวมทั้งมีการกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดกำลังใจในการ
 ทำงาน ส่งผลให้การดำเนินงานตามนโยบายบรรลุตามวัตถุประสงค์

7.6 ในด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายนั้น ผู้บริหารและครูมี
 เจตคติที่ดีในการดำเนินงานตามนโยบาย โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ
 ดังนั้นจึงทำให้การดำเนินงานตามบรรลุตามวัตถุประสงค์

โดยปัจจัยทั้ง 7 ประการมีผลและส่งเสริมให้การดำเนินงานตามนโยบายการ
 พัฒนาการอ่านออกเขียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียน เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ
 และรับผิดชอบในการเร่งรัดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ โดยการประกาศนโยบายให้เป็น

วาระสำคัญของเขต ปรับระบบบริหารจัดการ ให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องรับผิดชอบร่วมกัน มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้บริหารและครูในโรงเรียน
 ที่ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง รวมทั้งกำหนดให้ผลการดำเนินงานส่งผลกระทบต่อการศึกษาความดี
 ความชอบ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างจริงจัง ใกล้ชิดและต่อเนื่อง
 รวมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบตามที่กำหนด
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ สู่สุข (2551,บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาปัจจัยทางการ
 บริหารบางประการที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน พบว่า ปัจจัย
 ทางการบริหารบางประการในโรงเรียนกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมี
 ความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพจน์ รุ่งอรุณ (2555,
 บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายพัฒนาครู คณาจารย์
 และบุคลากรทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า
 ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการนำนโยบายพัฒนาครู คณาจารย์
 และบุคลากรทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. สมมติฐานข้อที่ 8 ที่ว่า “มีปัจจัยการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่มีอำนาจ
 พยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนใน
 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความ
 คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน” ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถ
 พยากรณ์ การดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน
 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม
 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้น
 ส่งเสริม ด้านภาวะผู้นำ ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย และด้านการ
 ติดต่อสื่อสาร ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการควบคุม ประเมินผลและ
 การกระตุ้นส่งเสริม ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย ด้านภาวะผู้นำ และด้านการ
 ติดต่อสื่อสาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยการพยากรณ์ เท่ากับ 0.279 0.222 0.200
 และ 0.133 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานตามนโยบาย
 การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ได้ร้อยละ 52.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
 ของการพยากรณ์ $\pm .387$ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารทุกระดับมีการควบคุม
 และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม มีการสรุปผล และรายงานผลการประเมิน จะช่วยให้

มองเห็นภาพรวมในการดำเนินงาน เป็นกระบวนการวัดและแก้ไขการปฏิบัติงานของ ผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแผน และการดำเนินงาน ตามแผน ในขณะที่เดียวกันมีการกระตุ้นส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพจน์ รุ่งอรุณ (2555) ที่ว่าปัจจัยด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม มีประสิทธิภาพในการทำนายความสำเร็จของการนำ นโยบายพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ Greyerbieth (1993) ทำการวิจัยเกี่ยวกับนโยบาย การศึกษาและนำไปปฏิบัติในเรื่องการให้เด็กพิการเรียนร่วมชั้นเรียนกับเด็กปกติในรัฐเวอร์จิเนีย ผลการวิจัยพบว่า การจะปฏิบัติตามนโยบายให้ประสบผลสำเร็จจะต้องทำให้บุคลากร เกิดทัศนคติและค่านิยมที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบาย การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานตาม นโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ มีความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้น ควรมีการ ส่งเสริมปัจจัยการบริหารเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการ อ่านออกเขียนได้

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอำนาจในการพยากรณ์การ ดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีจำนวน 4 ด้าน โดยตัวแปรที่มี อำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม ด้าน ภาวะผู้นำ ด้านเจตคติของผู้ปฏิบัติงานตามนโยบาย และ ด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมปัจจัยด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะปัจจัย ด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริมที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด

โดยผู้บริหารควรควบคุม และประเมินผลให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน ต้องมีการสรุปผล และรายงานผลการประเมิน จะช่วยให้มองเห็นภาพรวมในการดำเนินงาน มีการกระตุ้นส่งเสริมด้วยการประกาศเชิดชูเกียรติหรือให้รางวัลแก่ครูหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นทางด้านการทำงานตามนโยบาย เพื่อให้การทำงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้มีความก้าวหน้าและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยทางการบริหารด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เช่น ปัจจัยการบริหารวิชาการ ปัจจัยการบริหารบุคคล เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานในโรงเรียน หรือในองค์กรอื่นๆ

2.3 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมนโยบายที่ต่อเนื่องจากนโยบายดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาอย่างมั่นคงและยั่งยืน